

FILIPENSES

Pablo Cosiquépi Toyase'e

1 ¹Pablo cui'ne Timoteo Jesucristo jo'yapi toyayë, iye toya ja'hua si'a Maija'quë do'ijëna, Maija'quë acohua'ina Jesure cajë, tsiosicohua'ina éjaohua'ina, cui'ne co'amaña caracohua'ire cocaicohua'ina, cajë toyayë, Filipos daripë pa'licohua'ina. ²Maija'quëpi cui'ne Ëjaë Jesucristopi coni oi coa isiyepi de'oye jo'cua pa'ijë'lë.

Pablopí Sehuosicohua'ire Secacaiye

3-5 Du'ru huëosi mu'sepi iye mu'sena, yë'lë ja're te'e de'o coca coni necai do'ire, yë'lë mësarute cuasaye ñape de'oji caquë pëpayë, Maija'quëna. Cui'ne ite se maca ai sihuaquë mësarute si'aohua'ire secacaiye. ⁶Jaje pa'ina, nuñerepa asayë, yë'lë, Maija'quë mësaruna de'o co'amaña ne huësiquëpi jeoma'lë de'oyerepa ne saoja'quë api, Ëjaë Jesucristo dai macaja'a. ⁷Jaje pa'ina, mësarupi yë'lë ja're coni Maija'quë coa isiyere pa do'ire, mësarute ai oi jaje cuasaye nuñerepa pa'lë. Jaje pa'ina, mësarupi yë'lë joyore pa'lì do'ire yë'lë ja're pa'liyë, yë'lëpi co sitore pa'ito panita'a Maija'quë huaso cocare co'aye cajëna, yë'lëpi ësequë sañope, iye nuñerepa cocalë caquë éjaohua'i ña hue'ñana quëa hue'ñare. ⁸Yë'lë mësarute, Jesucristo oiyepi ai oiyë. Ja oiyere Maija'quëpi ñaji.

⁹Jaje pa'ina, mësarute Maija'quëre secacaiye, mësarupi ai ta'ñe cuasacohua'ipi cui'ne si'aye asa ti'acohua'ipi ai jerepa pa'ire oicohua'ipi, ¹⁰cui'ne de'oyese'e co'ejë yo'ojajë caquë. Jaje yo'ojë pa'ijë mësarupi si'si peocohua'i pa'ijä'cohua'i a'lë. Pa'ijëna, Cristo dani mësarute sañope caye pasipi. ¹¹Paquëna, mësarupi Jesucristo necai do'ipi nuñerepa yo'oyere quëisë'eje pa'yé pa'lijä'cohua'i a'lë, Maija'quëre de'loquëre pa'ni cajë sihua ja'ñere.

Cristo Api, Yë'lë Pa'iyé

¹²Yë'lë têto saise'epi de'o coca jerepa quëaye ponëpi. Jaje mësarupi Maija'quë do'ijëpi iyere asajajë caquë quëayë. ¹³Jaje pa'ina, si'aohua'i soldado pa'i ejäë huë'e pa'licohua'i cui'ne si'aohua'i yecohua'ije asayë, Cristore tui do'ire tseá cuañosiquë pa'lye. ¹⁴Jaje yë'lë tseá cuañosiquë pa'ina, ñajë sehuosicohua'ipi ai jerepa mai Ëjaëna quëcojë Maija'quë cocare ti ca'rave peoyerepa yëjë quëayë.

¹⁵ Yecohua'ipi Cristo coca quëayë, yecohua'i quëayere ëa ñajë pëijë, ai jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi de'oye cuasajë quëayë. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi nuñerepa quëama'pé iohua'i yëyere tì'añu'u cuasajë Cristo coca quëayë. Jaje yo'ojëna, yë'ëpi co sito pa'iquëpi ai co'a ju'l'ijaquë cajë. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are de'oye cuasajë paire oijë quëacohua'i cato asayë, yë'ë iñö pa'ilye, Maija'quë coca sañope cacohua'ire ca de'huaja'quëpi. ¹⁸ Jaje pa'ina, yë'ëre iquepi co'aquë'ni si'aye de'oji, Cristo cocare paire oijë quëatoje, pànita'a oima'pé coa quëatoje, si'aye sihuayë.

¹⁹ Jaje pa'ina, Mësarupi Maija'quëre secacai do'ipi, cui'ne Jesucristo joyo cocai do'ipi cosiquëpi huaso cuañosiquë pa'ija'quë a'ë cuasaquë sihuayë. ²⁰ Jaje pa'ina, yë'ë cato coa teaye ca jujani tome huesëma'ë pa'ija'quëpi cayë. Jaje pa'ina, yë'ë pa'ilye ña do'ire mësarupi Cristo ai jerepa pa'i api, cuasajajë caquë yo'oquë pa'ilyë, yë'ë huajéquë pa'i maca cui'ne yë'ë ju'isi macaje. ²¹ Jaje pa'ina, yë'ë pa'ye a'ë, Cristo cui'ne ju'iñepi coa jerepa de'oyere se tì'añe a'ë. ²² Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi capëre huajéquë pa'lini, Ejaë co'amañare yo'oye pa'l'iji. Jaje pa'ina, iquepi jerepa de'ouquë'ni cuasayë, cui'ne de'oyese'e pa'ina, ñaquë. ²³ Jaje cayaye pa'ina, ¿iquepi jerepa de'ouquë'ni, yë'ëre cuasaquëna jëaji, iti yo'o ja'ñe? Jaje pa'iquëta'are yë'ëre cato ai jerepa de'oji, juni sani Ejaë ja're de'oye pa'ilyepi. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are, mësarute cato jerepa de'oji, yë'ëpi mësaru ja're ja yë'ta'a huajéquë pa'ilyepi. ²⁵ Jaje pa'ina, nuñerepa cuasayë, yë'ëpi mësaru ja're coni pëaye de'oji, mësaru Maija'quëre necaiquëre pare cuasayere se mëocasi'lí caquë cui'ne Maija'quëre cuasajë ai jerepa sihua ja'ñere caquë. ²⁶ Jaje pa'ina, mësarupi yë'ëre huajéquë pa'ina, tìjupë ña cojë ai jerepa Ejaë Jesucristo necaise'ere, ñajë sihuaja'cohua'i a'ë.

²⁷ Yë'ëpi mësarute sani ñaquëna, pa'iyeye pa'ye pa'ijë'ë, yë'ëpi so'ore pa'itoje, Cristo de'o coca cayeje pa'ye pa'ijë'ë. Jaje pa'ijëna, mësaru ocue pa'i macarepa tuiyere, te'le cuasayena tsiosicohua'ipi, si'aohual'i te'le sañope, huaso cocare nejocaiyere ñejë uihuayere quëajëna, coca asaye yëyë. ²⁸ Mësarute sañope yo'ocohua'ini ne quëco cuañoma'pé pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, mësaru quëcojë pa'iyepi tìñarepa iñoji, jaohua'i ne huesë hueñana saiyyere cui'ne mësarupi huaso cuañosicohua'i pa'iyena saiyyere iñoji. Ja pa'ilye cato Maija'quë iñiye a'ë. ²⁹ Jaje pa'ina, Cristo do'ire huaso cuaññoñese'e iñiye papi, cui'ne Cristo do'ire, ai yo'o ja'ñeje iñipi, mësarute. ³⁰ Yureta'a mësaru yë'ë jare coni tsiosicohua'ipi te'ere uihuajë pa'ilyë, yë'ë ja'në uihuaye ñasicohua'ipi cui'ne yureje ja yë'ta'api yë'ë uihuaye asajë pa'ilyë.

Cristo Jerepa Pa'i Pa'ilye, Jerepa Pa'i A'ë Cuasa Ma'ñe

2 ¹ Jaje pa'ina, mësarupi jerepa yëjë neñere Cristo iñiquëna, quëcosicohua'i pani, i oiyepi ca yë'huaquëna, asacohua'i pani, Maija'quë joyopi mësaru ja're pa'ina, asacohua'i pani mësarupi paire

teaye pa'iohua'ire pare ñajë ai oiyere pacohua'i pani, ²mësaru pa'iyepi sihua ëaye necaiyë, yë'ëre, mësaru sa'ñe de'oye yo'ojë pa'iyepi, te'e oiyepi, te'e joyopi yo'oquëna pa'iyepi, te'e cuasajë nejë pa'iyepi. ³Jaje pa'ina, mësaru cato mësaruse'e pa ja'ñere cajë neñë cuasayepi, pñanita'a jerepa pa'iohua'i a'ë cuasayepi yo'oma'pë pa'ijë'lë. Jaje yo'oma'pë ai jerepa pa'iyë cuasama'cohua'ipi, yecohua'ini mësarute jerepa de'ocohua'ire cuasajë ñajë pa'ijë'lë. ⁴Cui'ne mësaru de'oye pa'iyese'e cuasajë yo'oma'pë pa'ijë'lë, yecohua'i de'oye pa'iyere cuasajë yo'ojë pa'ijë'lë.

⁵Jaje pa'ina, Cristo cuasase'eje pa'yé cuasajë pa'ijë'lë, mësaruje. ⁶Ñajë'lë, i pa'ise'ere Diusuje pa'ita'a, Diusu yë'ëje pasil'i caquë yo'oye papi. ⁷Paque coa ai jerepa yecohua'i co'amaña necaicohua'i maña pa'iyena ini pajie pa'i maca de'opi si'aye Ëjaë pa'iyere se jeoni. ⁸Jaje pajie pa'i maca de'oni, jerepa pa'i a'ë cuasama'quëpi i de'oye sehuocai dol're cruzu huajëya'ye pa'iona, juji'i. ⁹Jaje pa'ina, Maija'quëpi ite si'aye jerepa pa'ire nequë cui'ne si'a mami jerepa pa'i mamire pare isipi, ite. ¹⁰Jaje pa'ina, Jesús mamire asajë ma'tëmo pa'icohua'i cui'ne yeja pa'icohua'i cui'ne yeja huë'ehuë te'te pa'icohua'ije, si'aohua'i do're ja'ruga'cohua'i a'ë. ¹¹Do're ja'rungi si'a pñai maña Ëjaëre papi caja'cohua'i a'ë, Jesucristore. Jare yo'ojë Maija'quëreje, de'oyerepa yo'o u'ni cajë iñona'cohua'i a'ë.

¹²De'oji, Maija'quë dol'ijë maña, yë'ë mësaru ja're pa'i yëhuoquëna, si'anë mësaru Jesús sehuoyeje paye de'oye sehuocaijë yo'ose'eje pa'yé cui'ne yureje ai yëjë yo'ojë'lë, yë'ëpi so'ore pa'itoje. Jaje pa'ina, mësaru huaso cuañosicohua'i pa'iyere iñojë, ca'rajë jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'pë nejë'lë. ¹³Coa Maija'quë i yëyeje pa'yé mësaruna de'oye ne ëaye nñiñe neñepi yo'oyë. ¹⁴Jaje pa'ina, ai yo'oyë cajë yahue a'ri coca maña sañope cama'pë, cui'ne sa'ñe pëti coca cama'pë co'amaña nejë'lë. ¹⁵Yecohua'ipi mësarute tayocohua'ire cui'ne co'aye yo'o do'i quë'iohua'ire ñañe paja'cohua'ire. Jaje pa'ina, mësarupi Maija'quë mamajërepa ti si'si te'ñia peocohua'ipi iye yeja nea jopore papi ma'ñoco miacaiyeje pa'yé miañë, iye co'a pñai cui'ne ti nuñe yo'oye peocohua'i jopopi. ¹⁶Pa'iyé isi cocare, iohua'ire quëajë pa'i do'ipi. Jaje pa'ijëna, yë'ë Cristo dai mu'se sihua ja'quë a'ë, mësaruni ñaquë. Yë'ë mësarute quëaque cu'i maca, coa teaye yo'orojaiñe pahuë caquë. ¹⁷Mësaru Maija'quëre pa'iji cuasajë coa isiyena yë'ëje cosil'i caquë yë'ë pa'iyepi ai yo'oquë ju'itoje de'oji. Jaje pa'ina, yë'ë mësaru ja're coni sihuayë, ¹⁸sihuauquëna, mësaruje yë'ë ja're coni sihuaye pa'iji.

Timoteo Cui'ne Epafroditó

¹⁹Ëjaë Jesupi cocaine, de'hue esa jëjo saosi'i, Timoteore. Mësaru pa'iyé asani yë'ëre co'iní quëaqueña, sihuaja'quëre cuasayë. ²⁰Timoteoje pa'ire peoyë, yequëre. Yë'ë cuasayeje cuasaquë mësarute oi, mësaru de'oye pa'iyere caquë yo'oquëre. ²¹Jaje pa'ina, yecohua'i cato iohua'i de'oye pa'iyese'e

cuasajë yo'ocohua'ipi pa'iyë, mai Ëjaë Jesucristo yëyere yo'oma'cohua'ipi.
 22 Jaje pa'iquëta'are tsoe mësarupi ñahuë, Timoteo yë'ë Maija'quë coca quëa
 maca, mamaquë péca ja'quëre cocaiyeje pa'yé yo'oquëna. 23 Jaje pa'ina, yë'ë
 yo'o ja'ñere du'rú se asani, ja maca esa jéjo saosí'i, mësarute ñaja'quëre.

24 Mai Ëjaëpi cocainea, yë'ëje mësarute de'hue esa sani ñaja'quë a'lë, cuasayë.

25 Cui'ne yeque ai jerepa de'oji, cuasahuë, Maija'quë do'iquë Epafroditoni
 jéjo saoyepi. Yë'ë ja're co'amaña nequëni yë'ë ja're te'e sañope yo'oquëni,
 mësaru yë'ëre cocaijal'quëre cajë jéjo daosiquëni cui'naëni jéjo saoja'quë
 a'lë, cuasayë. 26 Cui'ne ije mësarute si'aohua'ire ñaÑe yëji, ai co'a ju'l'i pa'iji,
 ju'l'iji asasicohua'ini ña huasosi'l'i caquë. 27 Ju'ire paquëna, asahuë, mësaru.
 Tirepa juni hueséra'pi, Maija'quëpi teaye ai yo'oquëna, oi jujupi. Ise'ere
 cuasaquë yo'oye papi, yë'ë cosiquë ai yo'oquëpi ai jerepa oima'quëni
 caquë, jaje yo'opi. 28 Jaje pa'ina, jaëni esa jéjo saoyë, mësaru tijupë
 huajéquëre ñajë sihuajéna, yë'ëje oimal'ë pasi'l'i caquë. 29 Sihuajé ite
 pëpajë'ë, mai Ëjaë do'ire. Jaje cui'ne si'anë yecohua'ireje sihuajé oijë de'oye
 yo'ojet'ë, ije pa'iohua'ire. 30 Jaje pa'ina, mësaru yë'ëre necani ti'l'añe peoyere
 necasi'l'i caquë yo'oquë ti jutira'pi, Cristo co'amañare necai do'ire.

Nuñerepa Pa'eye

3 1 Yure cato Maija'quë do'ijë, mai Ëjaëni sihuajë pa'ijë'ë, yë'ë ja'në
 mësarute toyase'ere toya cotoje, josa te'ere toyaye nëiñe pají, coa
 ai jerepa ja cato mësarute de'oye oque pa'l'i maca pa'iyere cocaiye a'lë
 cuasaquë toyayë. 2 De'hua ñajë pa'ijë'ë, jo'ya yaije pa'iohua'ire, co'aye
 yo'ocohua'ire, ca'ni téacohua'ire. 3 Jaje pa'ina, mai joñoapi Maija'quëre
 sejë, cui'ne Cristo Jesús acohua'i pa'iyere sihuacohua'ipi nuñerepa ca'ni
 téase'ejë pa'iohua'irepa pa'iyë, capë neñepi ti'l'añe a'lë cuasama'cohua'ipi.
 4 Yecohua'i capë nese'ena quëcojë pa'iyë ai jerepa yë'ë cato quëcoquë
 pa'iyë paquëta'a. Jana quëcoma'ë pa'iyë, ñajë'ë.

5 Yë'ë cato ocho mu'seña coasiquë pa'l'i maca cuiri ca'nihuë téa cuañohuë.
 Jaje pa'ina, judío paire pa'lë, Benjamín, técapë aquë a'lë, hebreo paí mamaquë
 a'lë, judío paí cuañeñepi yë'ëre fariseore hue'yosiquë paë'ë. 6 Jaje pa'ipi Jesure
 sehuocohua'ire coyere ésequë ai josa yo'oquëpi, si'aye cuañese'e caye de'oye
 sehuoquëpi, yecohua'i mañaje ti sañope tayoquë api ca ti'l'añe peoquërepa paë'ë.
 7 Jaje pa'iquëta'are Cristo do'ipi yure cato ti do'i peoye ñañë, ja'në yë'ë itire pa'lë
 cuasase'ere. 8 Jaje pa'ina, yë'ë Ëjaë Jesucristo pa'iyere jerepa pa'yere asaquë coni
 ñato, jerepa do'i peoye pa'iji. Jaje pa'ina, Cristoni jerepa ja'ye tsioni pasi'l'i caquë
 si'aye coa co'aye ñañë, nejose'ejë pa'ye. 9 Jaje pa'ina, yureta'a cuañese'e cayere
 yo'oquë nuñerepa pa'iquë pasi'l'i caquë yo'oma'lë pa'iyë. Coa ai jerepa Cristore ire
 pare cuasacohua'ire Maija'quë nuñerepa pa'iyere isiyere pasi'l'i caquë pa'iyë. 10 Yë'ë
 cato Cristo pa'iyere asa ti'l'añere yëyë, i ju'l'isiquëpi huëisi tutupi yë'ëni pa'ina,
 asayere yëyë. Cui'ne i ai yo'ose'e ayere yo'oye yëyë. Je pa'l'i pa'iyere yëyë, paire
 oi ju'l'ise'ena ti'l'aque. 11 Pai ju'l'isicohua'i huëni pa'iyere ti'l'asi'l'i caquë yo'oyë.

Ti'añu'u, Cajë Yo'oye

¹²De'oquërepa pa'kiye si'aye tijama'quëpi tijasi'i caquë yo'oyë jare pajaquë caquë Cristo Jesupi yë'ëre du'rū tijani paquëpi. ¹³Yë'ë cato Maija'quë do'ijë, ja pa'kiye ja yë'ta'a tijama'quë a'ë, tijasi'i caquë yo'oquëta'a. Jaje pa'ina, tijasi'i caquë jeteyo'je nëañere huñeyei jeto iti seña hueñia pa'iyere tutu yo'oyë. ¹⁴Yo'oquë Cristo Jesús ja're tsioni pa'i do'ire Diusu ma'tëmopi soi hueñana i coa isiyere paja'quëpi yo'oyë.

¹⁵Si'aozial'i Maija'quë paliji cuasayena ai de'osicohua'i cato jaje cuasaye pa'iji. Mësarupi te'e cuasama'pë yequere a'ri maña tijne cuasaye pa'ito Maija'quëpi iñno sëtoja'quë. ¹⁶Jaje pa'iquëta'are te'e cuasayepi te'e nëiñepi pañu'u mai tijasele cato.

¹⁷Maija'quë do'ijë, yë'ë yo'o iñose'ere pe'tejë'ë. Cui'ne ñajë'ë, yëquë mësarute ye'yase'eje pa'iyere pa'icohua'ireje.

¹⁸De'huarepa mësarute cayë: Cristo cruz jucacaise'ere sañope cacohua'i jai pa'i yë'ë caquë. Yureje ja yë'ta'api co mea maña se oni toquë cayë:

¹⁹Jaozial'i cato coa nejo cuanjoja'cohua'ipi pa'iyë. Iohua'i diusu cato étapë a'ë, cui'ne iohua'ire huajëya'ye nëti'ñe pa'yere yo'ojë jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'ipi, iye yeja co'amañase'e cuasacohua'i a'ë. ²⁰Jaje pa'iquëta'are mai cato ma'tëmo pa'i a'ë. Jaje pa'ina, utejë pa'iyë, ma'tëmopi Cristo Jesús maire huasoquë daija'quë api cajë. ²¹Ipi mai capë ju'ico pa'isicore i capë de'ocore pajë pa'iore necaija'quë api, si'aye meñe quëco tutupi.

Si'anë Sihuajë Pa'ijë'ë, Mai Ëjaëni Cuasajë.

4 ¹De'oji, Maija'quë do'ijë maña. Yë'ë yécohua'i, yë'ë oicohua'i, yë'ë ña ea ju'icohua'i mësarute a'ë, yë'ë sihuaye, cui'ne yë'ë isi cuanjoja'a maroje pa'iohua'i. Jaje pa'kiye sëte ocue pa'i macarepa mai Ëjaëre tuijë pa'ijë'ë.

²Evodiare cui'ne Síntiquere señë, saññe yo'ojë cayere jeoni mai Ëjaë tsécohua'i sëte te'e de'oye cuasajë pa'ijajë caquë. ³Jaje pa'ina, më'ëre señë, yë'ë yo'oyeje pa'yere nequë pa'iquëna, më'ëpi jaozial'ire Maija'quë do'ijëre cocaijaquë caquë. Huaso coca yë'ë quëaqueña, jaozial'i yë'ëre de'oyerepa cocaisicohua'i a'ë, Clemente ja're coni, cui'ne yecohua'i yë'ëre cocaisicohua'i ja're coni. Jaje pa'ina, iohua'i mami ti pa'i toya pëpëre pana toyase'epi paliji.

⁴Si'anë mai Ëjaëni sihuajë'ë. Tijupë cayë, sihuajë'ë, ini. ⁵Jaje pa'ina, si'aozial'i mësarute de'o paire pa'ë cajë ñajajë mësarupi quëcoje de'oye yo'ocohua'i pa'ijë'ë. Mai Ëjaë ja'yere pa'iji.

⁶Si'aye této saitoje co'a ju'ijë oimal'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa Maija'quëni sejë de'oji cajë pëpajë si'aye mësarute yëyere iñojë'ë, Maija'quëna, ite se maca. ⁷Jaje yo'ojëna, Maija'quëpi mësarute i jo'cua de'oye pa'iyere isija'quë api, mai asa tijanë peoyere pare. Isina, iye jo'cua de'oye pa'iyepi mësaruto joñoa cui'ne mësaruto cuasajë pa'kiye de'oye ñacasipi, Cristo Jesús do'ipi.

De'oyese'e Cuasajé'ë

⁸Tëjiyerepa cayë, mësarute. Maija'quë do'ijë, nuñere pare cuasajé'ë, yecohua'ipi Ëjaëre ñajëna pa'iyere, itire pare de'oyere pare sihuajë ñañere, dëoye ca cuñañonere. Si'aye de'oyere cuasajé'ë, yecohua'i sihuajë de'oye cacaiyere.

⁹Jaje pa'ina, yë'lë ye'yase'ere, yë'lë mësarute quëase'ere, yë'lë caquëna, asase'ere cui'ne yë'lë yo'oquëna, ñase'ere jare yo'ojé'ë. Jaje yo'ojëna, Diusu jo'cua de'oye pa'iyé isiquëpi mësaru ja're coní pasipi.

Filipenses Acohua'ipi Pablore Cocaíye

¹⁰Ai sihuayë, mai Ëjaëre, mësaru yë'lëre cuasa huëo cose'ere caquë. Cama'ë pa'iyë, yë'lëre huñeyesicohua'ipi, cuasa huëohuë caquë. Yë'lë cato cayë, yo'o tì'añepi peoquëna, cocaiye yëjéta'a pàsicohua'ipi cocai huëohuë caquë. ¹¹Cama'ë pa'iyë, co'amañapi peoquëna, pa'iyë caquë. Yë'lë cato yë'lë payere sihuaquë pa'iyere ye'yесiquë a'ë. ¹²Co'amaña peoquëna, pa'iyere jaiye co'amaña payere tímésiquë pa'iyere, ai ëa ju'ñiere, této saise'erepa payere, cui'ne peoquëna pa'iyere, coa si'aye této sai ye'yесiquë a'ë. ¹³Jaje pa'ina, coa si'aye quëcoquë ne tì'añe payë, Cristo tutupi cocaine. ¹⁴Jaje pa'iquëta'are mësarupi de'oye yo'ojë yë'lëre cocaë'ë, ai yo'oquëna, mësaru co'amañapi.

¹⁵Macedoniapi du'ru macarepa huaso coca quëa huëoquë sai maca mësaru Filípos acohua'ipi yë'lëre cocaë'ë, mësaru isiyepi. Yequë hue'ña sehuocohua'i cato cocaiye pahuë. Tsoe mësarupi asayë, ja yo'ose'e. ¹⁶Ja yë'ta'a yë'lë Tesalónica care pa'ina, mësaru cayaye jéjo saohuë, curiquë, yë'lëre jopo caraye cocai ja'ñiere. ¹⁷Coa mësaru isijëna, payese'e co'emal'ë pa'iyë. Coa ai jerepa mësaruje iti cocaiye ayepi nese'ere, quëise'eje pa'yere pajajë caquë co'ecaiyë. ¹⁸Si'aye imahuë, mësaru isiye. Caraye peoji, yure ai payë. Mësaru Epafroditò ja're jéjo daose'ena coní jerepa payë. Mësaru jéjo daose'e, cato huëo së ma'ñare Maija'quëna coa isiyeje pa'ye a'ë, ai yo'ojë ite isiyeje pa'ye a'ë, Maija'quë sihuaquë ñañe a'ë. ¹⁹Yë'lë Diusupi mësarute si'aye caraye isisi'quë api, Cristo Jesùs do'ipi. I jaiye de'oyere pare payeje pa'ye isisipi. ²⁰Je'nëna de'oquëre pani Diusu. Maija'quërepá cañu'u, ite. Jaje pa'ijaquë.

Pëpa Tëjiye

²¹Si'aohua'ire pëpacaijé'ë, Jesucristo do'ipi Maija'quë tsecohua'i de'osicohua'ire. Cui'ne inyo'ojë ja're pa'icohua'ije Maija'quë do'ijë mësarute pëpa saoyë. ²²Si'aohua'i inyo'pa'icohua'i Maija'quëre pacacaicohua'ipi cui'ne romano paï ejäë huë'e acohua'ije jaohua'ipi airepa cajë pëpa saoyë, mësarute.

²³Mai Ëjaëre Jesucristopí si'aohua'ire mësarute de'oye ñacaija'quë. Jaje pa'ija'quë.